STABILITA
doplnková dôchodková spoločnosť

SPRAVODAJCA

číslo 26/2023

www.stabilita.sk | bezplatná infolinka 0800 11 76 76

Finančné trhy v roku 2022

Posledné roky si finančné trhy prechádzajú udalosťami, ktoré by sme ani náhodou nemohli nazvať normálnym obdobím a rok 2022 nebol žiadnou výnimkou. Zatiaľ čo predchádzajúce roky dopadli pre finančné trhy relatívne dobre a investície dokázali slušne zarobiť, v minulom roku nastal presný opak. Všeobecný optimizmus sa s príchodom nového roka začal vytrácať a investori spolu s tým začali vo väčšej miere započítavať riziká, ktoré sa počas roka 2021 vytvorili. Pokračujúci rast cien a zrýchľujúca inflácia priniesli na finančné trhy obavu z reakcie centrálnych bánk na túto situáciu vo forme rýchlejšieho zvyšovania úrokových sadzieb. Tieto obavy a celkovú situáciu výrazne zhoršil konflikt medzi Ruskom a Ukrajinou, ktorý mal za následok uvalenie bezprecedentných sankcií a prerušenie ekonomických vzťahov západných krajín s Ruskom. Pre finančné trhy to bola poriadne studená sprcha, keď všetky investície spojené s Ruskom v krátkom čase výrazne poklesli na hodnote. Spolu s tým sa postupne začali obmedzovať dodávky komodít, ktorých je Rusko významným exportérom, a vo svete vznikol nedostatok hlavne energetických surovín. Problémy s rastúcou infláciou sa v tejto situácií ešte viac prehĺbili a počas roka sa v Európe vyšplhala až na dvojciferné hodnoty.

Centrálne banky, ktoré už koncom 2021 naznačovali ochotu sprísňovať monetárnu politiku, museli na nové okolnosti reagovať a pristúpili v roku 2022 k najrýchlejšiemu zvyšovaniu úrokových sadzieb za posledné desaťročia. Ich snaha vrátiť infláciu späť na ich dlhodobý cieľ okolo 2% sa prejavila na finančných trhoch zhoršením podmienok a ovplyvnila dlhopisové a akciové trhy. Tie sa po dlhom období rastu od finančnej krízy z roku 2008 dostali do negatívneho trendu a takmer počas celého roka strácali na hodnote. Akciové trhy merané svetovým indexom MSCI World stratili v minulom roku -19,5% a dlhopisový trh vyjadrený globálnym indexom pre dlhopisy s investičným ratingom poklesol až o -16,3% a zaznamenal jeden z najhorších výsledkov od 2. svetovej vojny.

Pod váhou rastúcich sadzieb, vysokej inflácie a plošne zvyšujúceho sa rizika na finančných trhoch sa svetová ekonomika začala spomaľovať a počas roka sa vo vyspelých ekonomikách zvyšovala možnosť recesie. V tomto prostredí bolo pre investorov takmer nemožné nájsť bezpečný prístav, a tak ako stratili rizikovejšie akciové investície poklesli výrazne aj konzervatívne dlhopisové aktíva, ktoré priamo reagovali na rastúce úrokové sadzby. Sektor kolektívneho investovania tak zažil jeden z najhorších rokov a záporné zhodnotenie dosiahla drvivá väčšina investičných fondov. Výnimkou neboli ani doplnkové dôchodkové fondy spravované spoločnosťou Stabilita. Indexový príspevkový d.d.f., tvorený iba akciovými investíciami dosiahol -18,07% a Akciový príspevkový d.d.f., ktorého zloženie je prevažne akciové stratil -10,99%. Výrazný prepad dlhopisových investícií spôsobil negatívne zhodnotenie aj pre fondy, ktoré cielia bezpečnejšie investičné stratégie a Príspevkový d.d.f. a Výplatný d.d.f., uzatvorili rok s poklesom -11,09% resp. -11,42%. V závere roka spoločnosť Stabilita vzhľadom na vhodné trhové podmienky a výrazne poklesy konzervatívnych investícií otvorila nový Konzervatívny príspevkový d.d.f. Jeho fungovanie iba počas mesiaca december zabezpečil kladné zhodnotenie ku koncu roka na úrovni 0,05%.

Aké zmeny v dôchodkovej oblasti prináša rok 2023?

Poplatky v treťom pilieri budú nižšie! Odplata za správu sa v roku 2023 zníži zo súčasných 1,2% na najviac 1,15 % ročne, v roku 2024 si budú môcť DDS účtovať maximálne 1,05 % ročne. Od roku 2025 bude strop na poplatky za správu na úrovni maximálne 1 % zo spravovaného objemu aktív vo fonde.

Národná rada SR dňa 5. októbra 2022 schválila zákon č. 352/2022 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a niektoré ďalšie zákony.

Väčšina zmien je účinná od 1. januára 2023, časť vstúpila do platnosti už od 1.11.2022.

Pozrime sa na ne aspoň v skratke:

Zmeny účinné od 1. novembra 2022:

- predčasný starobný dôchodok môže byť poistencovi priznaný len vtedy, ak bude jeho suma vyššia ako **1,6-násobok sumy** životného minima. Doteraz to bol 1,2 násobok. Po novom bude mať teda nárok na predčasný dôchodok iba žiadateľ, ktorého výška predčasného starobného dôchodku, priznaná od 1.11.2022 je minimálne **375,10 €**.

Zmeny účinné od **1. januára 2023**:

- zavádza sa **rodičovský dôchodok**
- **zvyšovanie penzií bude pomalšie** - dôchodková hodnota pre výpočet starobného dôchodku sa zvyšuje **len o 95 %** medziročného rastu priemernej mzdy.
- končí sa tabuľkový nárok na starobný dôchodok, **spúšťa sa dôchodkový automat**. Dôchodkový vek bude **naviazaný** na strednú dĺžku života (platí pre ročníky narodenia 1967 a mladšie)
- pôvodne plánované zvyšovanie príspevkov sporiteľov do II. piliera sa „**pribrzdí**“ zatiaľ na 2 roky a zostane v nezmenenej výške tak, ako tomu bolo v roku 2022
- zavádza sa „nový“ typ predčasného starobného dôchodku **po 40 odpracovaných rokoch**

Viacerým témam sa podrobnejšie venujeme na Portáli „Dochodkuj.sk“. Radi Vás na ňom uvítame.

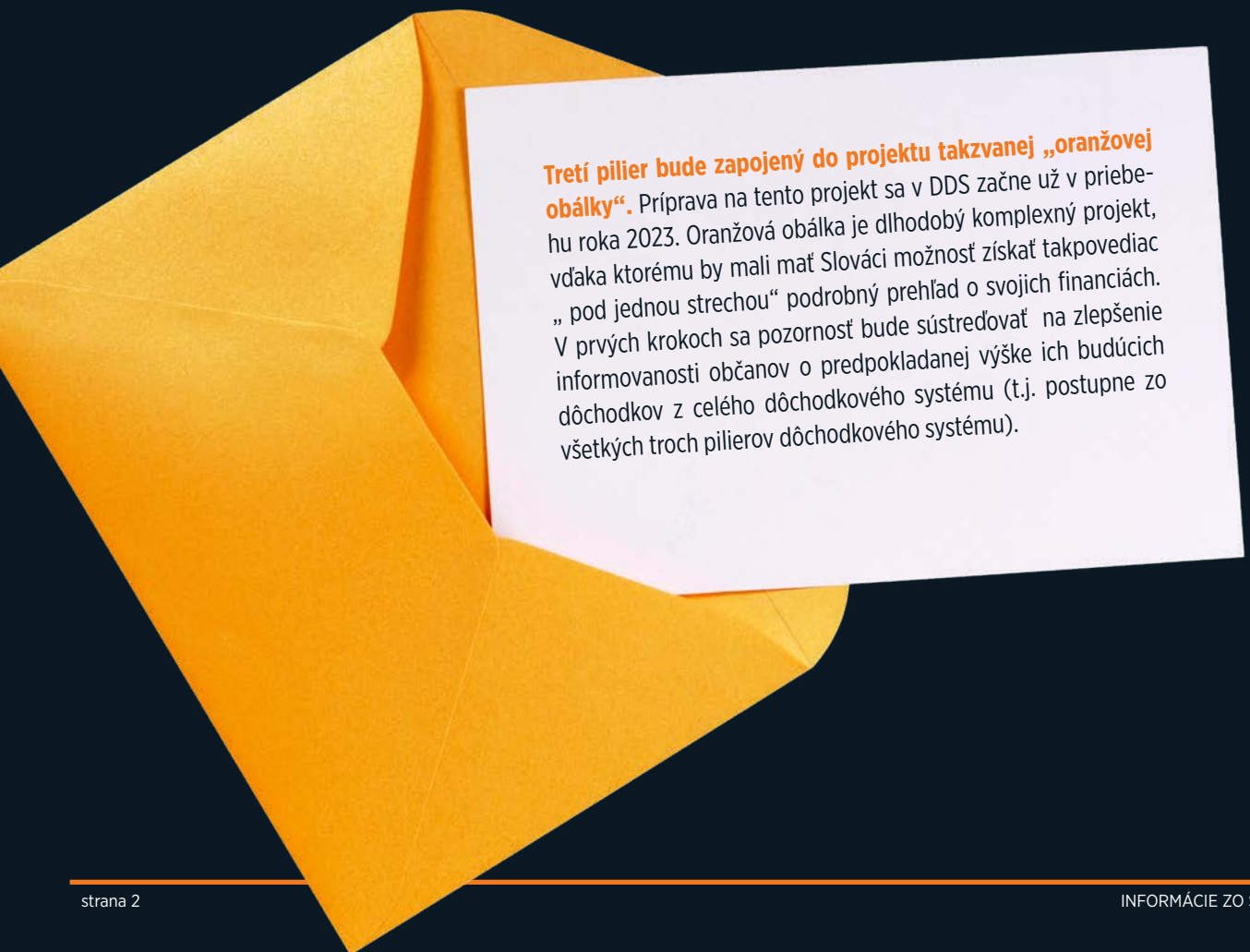

Tretí pilier bude zapojený do projektu takzvanej „oranžovej obálky“. Príprava na tento projekt sa v DDS začne už v priebehu roka 2023. Oranžová obálka je dlhodobý komplexný projekt, vďaka ktorému by mali mať Slováci možnosť získať takpovediac „ pod jednou strechou“ podrobný prehľad o svojich financiách. V prvých krokoch sa pozornosť bude sústreďovať na zlepšenie informovanosti občanov o predpokladanej výške ich budúcich dôchodkov z celého dôchodkového systému (t.j. postupne zo všetkých troch pilierov dôchodkového systému).

Rozširujeme pre Vás ponuku fondov

V závere roka 2022 sme pre Vás pripravili ďalšiu novinku. Do ponuky našich fondov pribudol nový Konzervatívny fond.

Konzervatívny príspevkový d.d.f. (KPF) so svojou konzervatívnou investičnou stratégiou dopĺňa rizikové rozloženie doterajších doplnkových dôchodkových fondov, ktoré spravuje spoločnosť STABILITA,d.d.s., a.s.

Našim zámerom bolo ponúknuť Vám fond s nízkou mierou rizika a nižšou volatilitou, z čoho priamo vyplýva, že očakávané výnosy KPF budú nižšie ako pri iných príspevkových fondoch. KPF bude investovať prevažne do dlhopisov a peňažných investícií, ktoré sú považované za bezpečnejšie investičné nástroje z pohľadu trhového rizika, a iba v obmedzenej miere môžu byť do fondu nakúpené aj akciové investície, ako doplnková forma investície.

KPF bol vytvorený hlavne pre účastníkov, ktorých investičný horizont je s blížiacim sa dôchodkovým vekom už krátky a hľadajú bezpečnú alternatívu a možnosť stabilizácie svojho portfólia. Prechodom do KPF, tak budú môcť pred poberaním doplnkových dôchodkových dávok plynule znižovať rizikovosť svojich investícií. Zároveň bol KPF vytvorený pre účastníkov s konzervatívnym investičným profilom, ktorí preferujú vyššie bezpečie majetku pred výnosom a akceptujú nižšie ako priemerné zhodnotenie v dlhom časovom horizonte. Otvorením nového fondu sa pre účastníkov otvára nová možnosť - vytvoriť mix zo štyroch príspevkových fondov, čím vznikne väčšia variabilita ako kombinovať investičný horizont, požadovaný výnos a podstupované riziko spojené s investovaním.

Stretnime sa online!

Čas je pre nás všetkých stále vzácnejší a nenahraditeľný. Preto je našou snahou neustále rozširovať okruh služieb, ktoré Vám umožnia komunikovať s nami jednoducho, komfortne a kedykoľvek z pohodlia Vášho domova.

Základný predpoklad – aktuálna emailová adresa

Ak uzatvárate účastnícku zmluvu, uveďte, prosím, Vašu emailovú adresu priamo v účastníckej zmluve. Po jej zaevidovaní Vám na uvedenú adresu zašleme **Vaše prístupové heslo na PORTÁL**.

Ak už zmluvu máte uzatvorenú a emailovú adresu ste v nej neuviedli, môžete tak urobiť dodatočne:

1. Vyplnením tlačiva **Zmena a doplnenie osobných údajov** (alebo ktoréhokoľvek iného zmenového tlačiva, ktorým nám oznamujete niektorú z požadovaných zmien).
2. Priamo na WEB stránke www.stabilita.sk vyplnením a odoslaním **Kontaktného formulára**.

Aj v týchto prípadoch Vám po prvom zaevidovaní emailovej adresy zašleme Vaše prístupové heslo na PORTÁL.

ZÁKAZNÍCKY PORTÁL – Váš sprievodca doplnkovým dôchodkovým sporením

Klientsky PORTÁL obsahuje všetky dôležité informácie, ktoré súvisia s Vašom účastníckou zmluvou a zároveň Vám umožňuje Vašu zmluvu aktívne riadiť a realizovať v nej prípadné potrebné zmeny. Portál sa nachádza na webovom sídle www.stabilita.sk

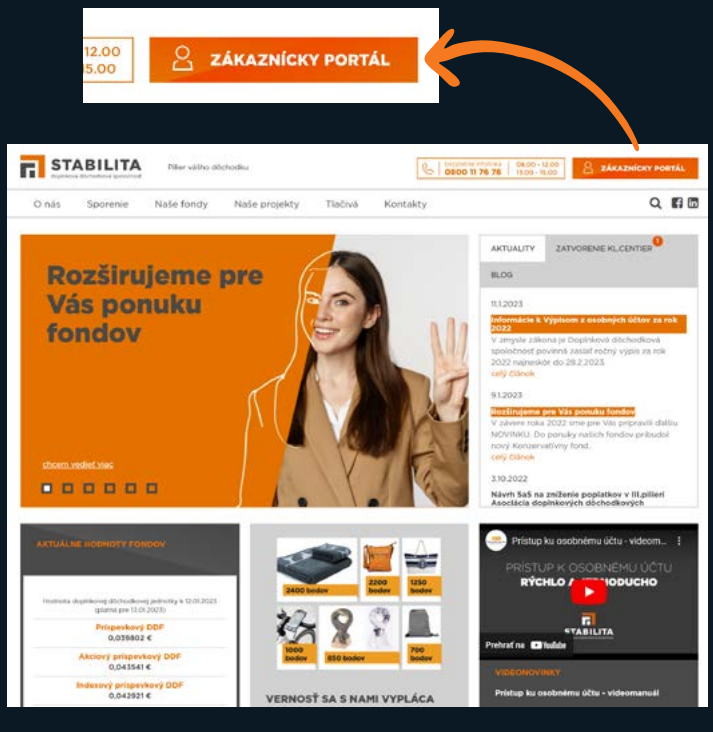

Do PORTÁLU vstúpite jednoducho zadaním Prístupového hesla a deväťmiestneho čísla Vašej účastníckej zmluvy. Po prvom prihlásení si Vaše heslo môžete zmeniť.

V prípade, že ste Vaše pôvodné heslo zabudli, použite ikonku **Obnoviť heslo**. Zadajte číslo účastníckej zmluvy a nové vygenerované heslo Vám zašleme na Vašu emailovú adresu.

K čomu slúži PORTÁL?

V portáli nájdete všetky základné informácie o Vašej zmluve, sumárny prehľad o stave účtu doplnkového dôchodkového sporenia k aktuálnemu dňu, ale aj množstvo ďalších informácií.

Prehľad informácií dostupných na bočnej lište:

- **Zoznam výpisov**, a to od založenia zmluvy až do roku 2017, keď sa zmenou legislatívy „Výpis“ zmenil na „Výpis a výkaz“.
- **Výpisy a výkazy** za roky 2018 – 2022.
- **Zoznam potvrdení** k nezdaniteľnej časti základu dane (avšak len v prípade, že Vaše podmienky na zmluve Vám umožňujú uplatniť si daňovú úľavu).
- **Informácie o predpokladanej výške Vašich budúcich dávok** / táto informácie je dostupná len pre klientov, ktorým v zmysle zmluvných podmienok vznikne nárok na starobný doplnkový dôchodok o 2, resp. 3 roky.
- **Prehľad oprávnených osôb** uvedených vo Vašej účastníckej zmluve.
- **Tlačivá** / prehľad Tlačív odoslaných cez Portál. V tejto sekcii môžete tiež prostredníctvom ikony “ **Vytvoriť nové**“ zvoliť v rámci ponúkaných možností vybraný Typ tlačiva a oznámiť nám požadovanú zmenu doplnením aktuálnych údajov a zaslaním cez ikonu „**Uložiť a odoslať**“.
- Ak ste k Vašej účastníckej zmluve udelili **Súhlas s možnosťou meniť podmienky v zmluve cez Portál** – máte možnosť prostredníctvom Portálu meniť aj:
  - Oprávnené osoby
  - Rozloženie majetku v príspevkových doplnkových dôchodkových fondoch
  - Vzdať sa Dávkového plánu / ak je ešte stále súčasťou Vašej účastníckej zmluvy a v ďalšom roku už potom využívať možnosť daňovej úľavy.
  - Ak ste takýto súhlas doteraz neudelili, je možné tak urobiť dodatočne, prostredníctvom tlačiva Dodatok k účastníckej zmluve o rozšírenom prístupe k službám STABILITA-PORTÁL
- **Transakcie**
- **Zmena hesla**